
Sykkelhjelmer

KORRESPONDANSER

EMIL MOHR

Jeg viser til Alvær & Kopjars artikkel i Tidsskriftet nr. 17/2000 (1). Først vil jeg få gratulere med vel gjennomført studie og datagjennomgang. Slik situasjonen er i Norge i dag, er det ingen tvil om at økt bruk av sykkelhjelmer – alle andre faktorer holdt like – vil ha en forebyggende effekt overfor hodeskader. Artikkelen har betydelig offentlig interesse, og det overrasker meg at det ikke er blitt større publisitet i massemediene allerede.

Mitt poeng er følgende: I vårt land er det en utbredt tro på at tiltak som er litt ubehagelige, litt innskrenkende på den enkeltes frihet og, ikke minst, lite forpliktende for våre sentrale myndigheter, bør gjennomføres. Artikkelen er grundig, med en klar konklusjon: Bruk av sykkelhjelmer sparer liv og helse. Myndighetenes svar på dette er sannsynligvis å innføre påbud. Enkelt og greit.

I Danmark, Nederland og til dels Tyskland har man valgt en annen strategi: Forholdene legges til rette for syklistene. Syklistene er en integrert del av trafikkbildet, med egne baner for denne aktiviteten så å si alle steder – både i byer og utenom disse. Dette er selvsagt kostbare tiltak, og tydeligvis ikke så interessante i vårt land, hvor det meste dreier seg om nye bilveier og prisen på bensin. Det brukes nesten ikke hjelmer i omtalte land, men syklistene er langt tryggere enn hos oss.

Grunnen til mitt hjertesukk er at når eksperter uttaler seg om fordelene ved sykkelhjelmer, vil myndighetene gripe muligheten til påbud for å vise seg handlekraftige og for å spare store summer til sykkelstier. At svært mange av oss ivrige amatørsyklistene vil gi opp denne helsebringende aktivitet i ren protest, er neppe interessant. Men kanskje det også koster noen menneskeliv når middelaldrende syklistene ikke lenger ønsker å delta i slik aktivitet på grunn av nok et påbud?

Dette er ikke ment som polemisering mot forfatterne – bare en påminnelse om hvilken gjennomslagskraft en slik vinkling i en vitenskapelig artikkel kan ha – uten at effekten av andre *syklistvennlige* tiltak er omtalt.

LITTERATUR

1. Alvær K, Kopjar B. Potensial for forebygging av sykkelrelaterte hodeskader
Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 1955 – 9.

Publisert: 20. august 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. mars 2026.